

NOGLE BETRAGTNINGER OVER PLANØKONOMIENS FORUDSÆTNINGER

AF IVAR JANTZEN

PLANØKONOMIEN er Liberalismens Modsætning, for saa vidt den anerkender den fælles Interesse i Samfundet, som Privatøkonomien maa underordnes. Planøkonomien er Samfundets Driftsøkonomi.

Liberalismen kræver et fuldt bevægeligt Prissystem under fri Konkurrence, og dette Prissystem bliver da Regulatoren for Produktion og Forbrug uden Hensyn til Økonomikredse eller Landegrænser; men hvis en Del af Priserne nu bindes af Gruppeinteresser, som ophæver den frie Konkurrence, saa er Liberalismen i Fare, og den sættes helt ud af Spillet, hvis der danner sig skarpe Grænselinier mellem Lande og andre Økonomikredse, som hver for sig efter driftsøkonomiske Principer varetager egne Interesser, særligt under den for Tiden uhjælpelige Arbejdsløshed.

En god driftsøkonomisk Regel er det, at man ikke udefra bør købe en Produktionsfaktor, som ligger ubenyttet til Raadighed indenfor Kredsen, og det er denne Regel, som har omskabt Verden i de senere Aar, efter at Tekniken havde gjort saa mange Mennesker og Anlæg midlertidig overflødige ved at fremkalde Overkapacitet alle Steder. Enhver Økonomikreds saa da sin Fordel i først at udnytte eget Materiale af Mennesker og Maskiner, førend man vilde købe Varen paa Verdensmarkedet. Varens Pris blev ikke mere det afgørende og den blev bl. a. ved Toldmure ændret ved Landegrænsen, for at Landets egen Kapacitet kunde faa Præference overfor Udlandets Tilbud. I Liberalismens Tid var Stykpriserne afgørende for Produktionens og Konsumets Fordeling; ved Planøkonomien bliver Økonomikredsens Udgifter og Indtægter det afgørende Kriterium (ved Siden af Samfundets Behov for importerede Raavarer).

Forholdet er det samme, som hvis en Fabrik skal bruge en

Vare, der baade kan fabrikeres indenfor og udenfor Fabrikkens Omraade. Man indhenter Tilbud udefra og sammenligner med Fabrikkens egen Kalkulation. Hvis der i denne Kalkulation indgaar Produktionsfaktorer fra en Kapacitet, som for Tiden er ledig, og som ikke kan finde anden lønnende Anvendelse foreløbig, saa kan og bør man i Sammenligningen med Prisen udefra ikke medregne Udgiften til disse Faktorer, men kun til dem, som ekstra skal betales paa Grund af det omhandlede Arbejde. Denne Ekstraudgift kaldes »Grænsekosten« for Arbejdet.

Man ser da kun paa, hvad Fabrikkens Udgiftsposter bliver forøgede med, enten ved at udføre Arbejdet selv eller ved at købe udefra, og af disse Alternativer vælger man selvfølgelig det billigste, d. v. s. det, som giver mindst Udgift.

Denne Metode er ganske forskellig fra Prissystemet, idet en Markedspris udefra nu bliver sammenlignet med egen Grænsekost. Det maa dog allerede her tilføjes, at en Økonomikreds undertiden kan staa sig ved at købe udefra til en Pris, som ligger over Kredsens Grænsekost, nemlig hvis dette Køb medfører Salg til gunstige Priser (Handelstraktater etc.).

For et Land betragtet som økonomisk Enhed er Grænsekosten meget lav for de fleste Varer, som Landet i det hele taget kan producere, og den indskrænker sig gerne til Prisen for Indførselen af Raamaterialerne, hvorfor man under normale Forhold kan sige, at for Landet som saadant er enhver nok saa billig Pris udefra altid dyrere end Selvforsyning, for saa vidt denne kan ske paa ellers uhjælpelig ledig Kapacitet.

Det her forklarede Forhold har over hele Verden haft en gennemgribende Virkning, fordi Tekniken særlig i de sidste 20 Aar havde skabt en vældig Produktionskapacitet alle Steder. Forholdet blev tilsløret i en Aarrække af Krigen og af Produktionsapparatets Opbygning efter Krigen, men ca. 1930 stod det hele færdigt, og Krisen afslørede sig da i sin fulde Magt. Den første og ifølge det foregaaende naturlige Følge var Grænsernes Spærring, hvortil kom Forbrugets Nedgang paa Grund af Arbejdsløsheden og alle Krisens øvrige sig selv forstærkende Tilstande, som fører stadig nedad. Prissystemet svigtede indadtil ved monopolistisk Prispolitik for de vigtigste Produktionsfaktorer, og udadtil ved Toldmurene, som formindskede Exportens Udbytte og forfalskede det naturlige Prisniveau, for ikke at tale om de handelspolitiske Virkninger af Valutakursernes Svingninger.

Fra de nogenlunde liberalistiske Tilstande med Vareudveksling

og Arbejdsdeling er man paa faa Aar kommet over i autarkiske Økonomikredse, der i mange Tilfælde er for smaa og for daarligt forsynede med Raastoffer til at kunne klare sig uden Vareudveksling udefra, og denne Tilstand bør derfor ikke tilstræbes som varig, da ethvert Land i det lange Løb vil kunne faa højere Levefod gennem internationalt Varebytte og Specialisering af Produktionen, hvorom nærmere senere.

Den første Virkning af Aflukningen er en Svækkelse af de Virksomheder, som er anlagte for Export, og som er alt for store til Landets eget Forbrug. Hos os er baade Landbruget, Industriexporten og Skibsfarten alvorlig ramt, og det vil vare mange Aar, før det bliver muligt at tilpasse Erhvervene til de nye Forhold ved at man gaar over fra Export- til Konsumindustri.

Det er ikke nødvendigt at anvende mange Ord paa at forklare, at den ovenfor skitserede Fase i Verdensudviklingen er højst ubehagelig. Det gode driftsøkonomiske Princip med at Selvforsyning er billigere end Import, saalænge Arbejdsløsheden er uhjælpelig, gælder kun midlertidigt og kun, hvis Ødelæggelsen af de tidligere Exportanlæg ikke rammer for haardt, og hvis den autarkiske Tendens kan følges uden at hindre den for Importen nødvendige Export, hvilket i mange Tilfælde viser sig umuligt, idet den internationale Handel desorganiseres ved Toldkrigen. Det er meget vanskeligt at efterspore Aarsag og Følge i disse Forhold, og det er særlig vanskeligt at paavise, at et lille Land uden at blive ødelagt skulde have Mulighed for at gaa mod Strømmen og ved merkantil Afrustning give Exempel for de andre. Men det lille Land kan gaa i Spidsen ved at slutte fornuftige Aftaler med andre Lande, saaledes at det til Gengæld for sin Export kan faa netop de Raastoffer og Halvfabrikata, som er nødvendige for Landets egen Produktion, og i anden Række de Færdigvarer, som de fremmede Lande under Specialisering kan fremstille i højere Teknik og Kvalitet.

Udviklingen er kommet spontant som en Lavine over Verden, og ethvert Land maa blot foreløbigt søge i Nødværge at afbøde de værste Virkninger fra dets eget Omraade. Helbredelsen kan kun komme fra et forbedret Samarbejde mellem Nationerne, efterhaanden som Fordelene ved et saadant Samarbejde bliver klare. Byttchandler kan være til begge Parters Fordel, idet de meget ofte vil muliggøre Udnyttelse af de Produktionsmidler, som før Krisen begge Steder var indstillet paa Export.

De Lande, som mangler mange Raastoffer, og hvis Produktion

derfor er særlig afhængig af Import, maa exportere for overhovedet at have Mulighed for at opretholde Forbruget. Man exporterer for at importere, og Importen skal fremskaffe de Muligheder, som Landet mangler paa Grund af Jordbund, Klima, teknisk Kundskab, eller paa Grund af manglende Størrelse til at optage rationel Produktion for de savnede Varer.

De fleste Lande oparbejder Specialiteter til Export, men denne internationale Arbejdsdeling er nu stærkt svækket ved Krisen, og de enkelte Lande maa nu som sagt paa mange Omraader omlægge deres Produktionsapparat bort fra Export-specialiteterne og til de Omraader, som før forsynedes ved Import.

Denne Proces er højst uøkonomisk, baade fordi det nye Produktionsapparat koster Penge, medens det gamle Special-Apparat ligger ubenyttet, og fordi det nye ofte ikke faar tilstrækkelig udstrakt Marked til at kunne hæve sig til bedste Teknik i Produktion og Salg. Det er derfor indlysende, at Byttehandel stadig er mest økonomisk, og man maa haabe, at Arbejdsdeling mellem Landene ikke helt skal opgives.

Danmarks største Export-Specialitet har i længere Tid været animalske Produkter, idet vi har specialiseret os i det uhyre bundne og besværlige Arbejde at passe Dyr, og dette Arbejdes forædlede Produkter byttes med Raavarer og Industri-varer, som vi mangler, og som betinger vor Produktion og Levefod.

Da Danmark i langt højere Grad end de fleste andre Lande er baseret paa Udenrigshandel, er vi ogsaa meget saarbare for Grænsernes Spærring for vore Produkter. Den Valuta, som endnu kan skaffes, maa mere og mere anvendes til nødvendige Raastoffer, og vi maa derfor nu producere selv paa mange Omraader, hvor vi før tilbyttede os Varerne ved at exportere vore Specialiteter. Disse er nemlig nu ikke alene vanskelige at sælge, men det er særlig vanskeligt at opnaa den rentable Pris, idet Tolden formindsker den Pris, man ellers kunde opnaa i Importlandet.

Hvis f. Ex. Prisen for Smør i det Land, hvortil vi exporterer, er 3 Kr., og hvis Tolden er 2 Kr., saa faar vi kun 1 Kr. Og hvis denne Udvikling fortsættes, saa kan det mere og mere blive nødvendigt at exportere til Priser, som ikke lønner sig privatøkonomisk, en Tilstand, som kendes godt fra Rusland, hvor man af denne og andre Grunde har maattet centralisere Uden-

rigshandelen, saaledes at Staten ofte betaler mere for Varen indadtil end det, der opnaas udefra. Det er ikke let at se, hvorledes denne Mekanik kan fortsættes over længere Tid, men teoretisk er det vel muligt, at Staten tager sig betalt indefra ved Skatter, som fordeler Byrden efter Befolkningens Evne, eller ved Toldafgifter paa de Varer, som importeres til Gengæld for Exporten.

Hvis Landet skal bruge Importvarerne, saa maa det være muligt at hæve deres Pris indadtil ved den omtalte Told. Metoden muliggør altsaa en indre Regulering mellem Priserne for Import- og Exportvarer, idet Staten paa denne Maade kan redde Rentabiliteten i Exportindustrien. Metoden nærmer sig teoretisk til den Sænkning af vor Valuta, vi for nylig blev underkastet, hvorved Rentabiliteten i Exporterhvervene blev hævet og Importen vanskeliggjort. Valutasænkningen har herved rettet paa en indre Skævhed i vor Økonomi. Exporten fik straks bedre Priser, og Hjemmeindustrien, som vanskeligt kunde hæve Prisen, saalænge der under Konkurrence var ledig Kapacitet, maatte betale mere for sine importerede Raavarer.

Det kan dog ikke nægtes, at Metoden medfører en Fare for, at Exportindustrien kommer til at arbejde noget dyrere ved at det indre Prisniveau stiger, saaledes at Indgrebet kun hjælper, saalænge det indre Prisniveau ikke er fulgt med. Det bør nu blandt andet undersøges, om Told eller Valutasænkning giver størst Fare for Stigning af det indre Prisniveau. Ved en Valutasænkning er man sikker paa, at alle Importpriser stiger nøjagtigt med Valutakurserne. Men ved Told er man dels Herre over, hvilke Varer man vil fordyre og hvilke man vil lade i Fred, og dels kan man ved Told beskytte Industrien uden Fare for Prisstigning, hvis Tolden holder sig mindre end Pris minus Modpartens Grænsekost og Fragt, thi i saa Tilfælde vil en Prisstigning strax tillade Import. For Raavarer og Landbrugsprodukter ligger Pris og privat Grænsekost saa nær hinanden, at Formelen passer med den bekendte Regel, at Prisstigningen omtrent bliver lig Toldens Beløb. Det ser saaledes ud til, at man i det vel beregnede Toldsystem har et finere moduleret Instrument at spille paa, end hvis man benytter de nyere Opfindelser med at hæve Valutakurserne paa kunstig Maade.

Hvis et Land betragtes som økonomisk Enhed skal skaffe sig Valuta til nødvendig Import, saa maa det for Exporten tage

den Pris, som bydes, idet Landet ligesom en Virksomhed med alle Udgifter faste maa betragte enhver Indtægt som Fortjeneste, uanset den kalkulerede indre Omkostning.

Den omtalte Valutasænkning fører Tanken hen paa det Problem, som er saa vanskeligt at besvare, nemlig Spørgsmaalet om, hvilken relativ Højde der er naturlig for et Lands Valuta. Man vilde umiddelbart svare, at det er den Højde, som giver bedst Beskæftigelse, idet det er klart, at Valutaen maa give efter, naar Lønfordringerne presses for højt op, men ifølge de foregaaende Betragtninger maa man ogsaa tage Hensyn til Nødvendigheden af Harmoni i Rentabiliteten for Export- og Hjemmeproduktionen. Dette Forhold er meget følsomt for Valutasvingninger, som letter til den ene Side og tynger til den anden, og der findes altsaa en bestemt Højde af Valutakurserne, som er den i Øjeblikket naturlige, idet den netop giver Harmonien imellem Samfundets Exportafdeling og de øvrige Dele. Og Samfundet arbejder selvfølgelig bedst under en saadan Harmoni.

I næsten al Produktion herhjemme er vi afhængige af Import, da vi mangler saa mange Raastoffer og Halvfabrikata, som de store Lande skaffer sig indenfor deres egne Grænser. Det vilde, som Verden har udviklet sig i den seneste Tid, være en højst farlig Stilling, hvis vi ikke under den tidligere Periode havde skaffet os saa mange Produktionsmidler og saa gode tekniske Kundskaber og Færdigheder, at vi stadig kan haabe at være i Stand til at exportere visse Specialprodukter, som har Betydning og Værdi for de Lande, hvor vi maa hente de nødvendige Raastoffer.

Vi kan og maa stadig kunne haabe paa Muligheden af at opretholde det tidligere Konsum, som var Maalestøkken for vor Velstand og Kultur, men det maa foreløbig ske paa en noget ændret Maade, idet megen Produktion som sagt maa omlægges fra Export til direkte Konsum, efter at Udenrigshandelen er skrumpet ind ved Krisen.

For at forstaa Faren, vi vilde komme i, hvis det ikke var os muligt at præstere nogen værdifuld Modydelse for Importen, nogen Værdi, som det andet Land hellere ved Byttehandel vilde erhverve fra os fremfor at producere Værdien selv, saa kan vi et Øjeblik forestille os, at vi boede paa en arktisk Ø, og at vi levede af Sæler, som frembragte Kvalmefornemmelser hos alle andre Folkeslag end netop hos os.

Vi vilde da for Evighed være fordømt til at leve i Urtilstanden

paa denne Ø, hvis vi ikke var saa lykkelige at finde et værdifuldt Mineral i Jorden til Export. Dette Skræmmebillede skulde forhaabentlig aldrig faa aktuel Betydning for os, da vi sikkert altid ifølge vort teknisk-videnskabeligt høje Stade vil kunne være foran paa et eller andet Omraade af Produktionen. Men det kan blive galt nok, hvis f. Ex. England efter en vis Tids Forløb bliver i Stand til at forsyne sig selv med vore tidligere Specialiteter.

Producenterne derovre vil da forlange mere og mere Beskyttelse, som forringer vore Chancer først for Rentabilitet i Exporterhvervet, senere maaske endog for at kunne skaffe os det nødvendige Kul, Jern etc. — Vi maa da haabe paa, at Kul- og Jernbranchen i England vil gøre sig saa kraftigt gældende overfor Landboerne derovre, at de forlanger en Udveksling med Danmark. Det kan saaledes blive indre Politik i England og andetsteds, som bestemmer vore Livsmuligheder. — Det er farligt at mangle vigtige Raastoffer.

Som Forholdene ligger for os, er vi ved næsten al Produktion afhængige af Import af Raastoffer, og dette gælder baade Produktionen til Export og Produktionen til Forbrug. Vi kan ikke forøge Produktionen væsentlig uden at forøge Importen, og den Begrænsning, som Exporten nu lider under, synes derfor at sætte snævre Grænser ogsaa for det ønskede Forbrug.

Her ligger et ret vitalt Problem for det lille Land, som er afhængigt af Import, og vi skal se lidt nærmere paa dette Problem og forsøge at fremstille det lidt klarere og muligen komme det lidt nærmere ind paa Livet ved at opstille det i matematisk Form.

Vi gaar ud fra Ligevægt, som fordrer, at *Nettoproduktionen* er lig *Forbruget*, og at *Import = Export*, og kan altsaa sætte:

$$N = \text{Nettoproduktion} = \text{Forbrug} = F.$$

$$E = \text{Export} = \text{Import} = I.$$

Af Exporten antages $e\%$ at være Import.

Af Forbruget antages $f\%$ at være Import.

$$\text{Altsaa: } E = I = \frac{e}{100} E + \frac{f}{100} F,$$

$$\text{hvoraf: } F = \frac{E}{f} (100 - e).$$

Under Forudsætning af $e = \text{Konstant}$ har man følgende Exempler:

<i>E.</i>	<i>f.</i>	<i>F.</i>
halveret	halveret	konstant
konstant	halveret	fordoblet
halveret	konstant	halveret

Men nu er det slet ikke givet, at »*e*« er blot nogenlunde konstant for de forskellige Værdier af Exporten. Det er højst sandsynligt, at vi kunde etablere en lille Export af Landbrugsprodukter og nogen Industri f. Ex. med en Importprocent $e=10\%$, men at Importen pr. Enhed af Export vilde stige stærkt ved den mere intensive Drift, som bliver nødvendig, naar Exporten skal forceres (Foderstoffer, Gødning, Raastoffer etc.). Billedet af »*e*« vilde da se omtrent saaledes ud:

$$e = c_1 + \frac{E}{c_2} + \dots$$

f. Ex. $e = 10 + \frac{E}{25}$, hvor »*e*« maales i Procent og »*E*« i Kroner pr. Indbygger. Altsaa:

<i>E</i> = 100	200	300	400	500	600	Kroner
<i>e</i> = 14	18	22	26	30	34	Procent.

»*f*« giver Anledning til lignende Betragtninger, og man kan maaske ogsaa her opstille en Formel for *f*'s Afhængighed af *E* og *F*. Man maa indføre *E* i Formlen for *f*, fordi den stigende Export giver Beskæftigelse og svækker Nødvendigheden for at forcere Produktionen til Selvforsyning, naar Befolkningen er tilstrækkelig beskæftiget med Exporten. Man kunde tænke sig Formlen saaledes:

$$f = c_3 + \frac{F}{c_4} + \frac{E}{c_5} + \dots$$

saaledes at »*f*« stiger betydeligt, ogsaa fordi Forbruget efter et vist Minimum vil vende sig mere mod udenlandske Varer.

Som Exempel antager vi her:

$$f = 10 + \frac{F}{100} + \frac{E}{100},$$

hvor *f* maales i Procent og *F* og *E* i Kroner pr. Indbygger. Hvis man nu indsætter Værdierne for »*e*« og »*f*« i Hovedligningen

$$F = E \frac{100 - e}{f}, \text{ saa faar man altsaa } F = \varphi(E),$$

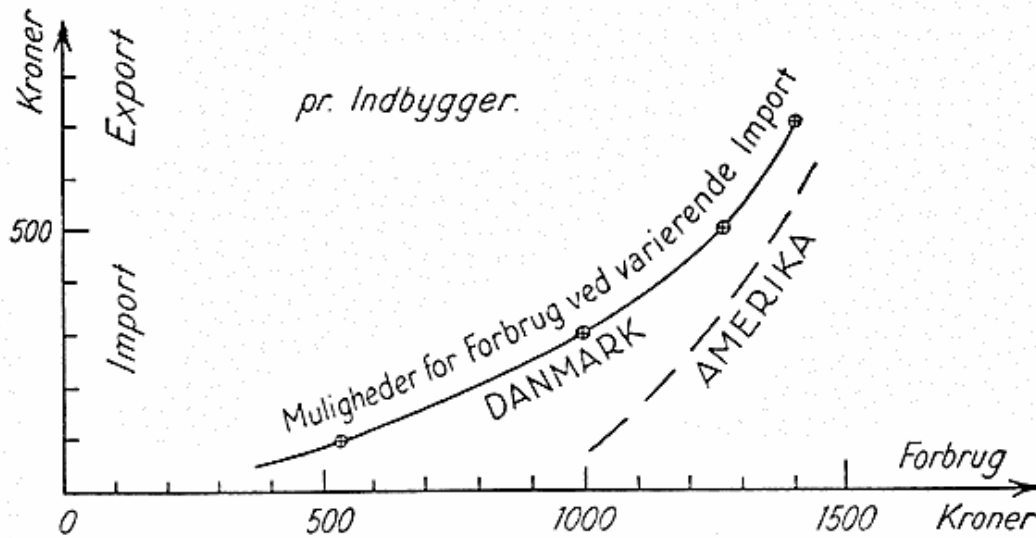
en Sammenhæng mellem Export og muligt Forbrug, bestemt af Landets og Folkets Naturkonstanter c_1 og $c_2 \dots$, svarende til Jordbund, Klima, Vaner, teknisk Kundskab, Organisation etc.

Disse Konstanter kan, naar undtages Jordbund og Klima, geografisk Beliggenhed o. lgn., ændres ved politisk og organisatorisk Arbejde i Folket, saa at Mulighederne forbedres op imod et Optimum. For smaa Lande som Danmark, hvor man mangler adskillige af de Raastoffer, som vore Livsvaner er baseret paa, f. Ex. Kul og Jern, er disse Problemer af største Betydning, da det er nødvendigt for os at tilbytte os disse Varer for at kunne opretholde Befolkningen paa nogenlunde sædvanlig Lefevod. De store Lande, som indenfor Grænserne kan skaffe sig alle nødvendige Raavarer, kan bedre staa alene og undvære Udenrigshandelen.

Hvis de ovenfor antagne Værdier for c_1 , c_2 . . . i Ligningerne for »e« og »f« skulde være rigtige for Danmark, hvad de selvfølgelig ikke er, vilde man faa omtrent følgende Værdier for det mulige Forbrug pr. Indbygger for de forskellige Værdier af Exporten pr. Indbygger

Export	100	300	500	700	Kr. pr. Indbygger.
Forbrug	530	1000	1270	1400	

Grafisk optegnet vilde det se saaledes ud:



Selv om Kurven ikke er rigtig, da den er beregnet efter antagne Værdier for c_1 , c_2 . . . , maa dens Tendens være nogenlunde rigtig, ligesom det udprægede »aftagende Udbytte« af Exporten, som den viser. For smaa Værdier af Exporten stiger Forbruget stærkt med forøget Export, men kun svagt ved større Værdier.

Og selvom Kurven var rigtig, vilde den ikke kunne vise andet end Muligheden for Forbrug, hvis Landet var organiseret bedst muligt. Man kunde komme Sagen noget nærmere, hvis man med statistiske Erfaringer for Øje og med Driftsberegninger for Landbruget kunde finde tilnærmede Værdier for »e«. For at komme Størrelsen »f« noget nærmere, maatte man bl. a. jugere, hvilke Importvarer vi selv kunde fabricere og hvilke vi kunde undvære uden at mindske det samlede Forbrug. Men Vanskeligheden ved at bestemme »e« og »f« svækker ikke deres Existens som Naturfunktioner.

I det foregaaende er det paavist, hvorledes der karakteristisk for hvert Land findes et bestemt største Forbrug pr. Indbygger afhængigt af den givne Exportmulighed. Hvis nu Landet ikke er tilstrækkeligt organiseret til at udnytte de Muligheder, som betinger dette størst mulige Forbrug, saa maa man nøjes med et mindre Forbrug, altsaa en mindre Levelfod end man virkelig kunde naa. Kurven forudsætter ogsaa, at man til Gengæld for Exporten kan importere netop de Varer, som man selv mangler eller ønsker.

En Kurve som den her betragtede vilde naturligvis se helt anderledes ud, hvis den gjaldt et større Land, f. Ex. Amerika. Kurven vilde vise Mulighed for stort Forbrug selv uden Export, men Mulighederne vilde selvfølgelig stige kraftigt, naar Vareudvekslingen tog fat. Der er næppe noget Land, som ikke vilde blive rigere ved større Udenrigshandel, men de smaa Lande og særlig Danmark, som savner saa mange Raastoffer, vilde gaa voldsomt tilbage ved at blive aflukkede fra den øvrige Verden. Paa Figuren er antydnet, hvorledes Kurven for et stort og rigt Land kunde tænkes at ligge i Forhold til Danmarks Kurve.

For Danmark er det særlig nødvendigt at lære den vanskelige Kunst at skaffe de for vor egen Produktion gavnlige Raastoffer og Halvfabrikata hjem til Gengæld for vor Export. Men Mangelen af nødvendige Raastoffer gør vor Stilling farlig, hvis de andre Lande ikke har Brug for vor Export. Vi maa derfor stadig udnytte vore merkantile og tekniske Evner til det yderste.

Som sagt maa denne Sondringens Tid betragtes som en for Verdensudviklingen nødvendig Overgang, der er en ganske naturlig Følge af Rationaliseringsarbejdet, fordi dette er gaaet hurtigere, end den økonomiske Tilpasning var mulig. Saa snart Rationaliseringen foraarsagede Overkapacitet alle Steder, forandrede som sagt Tankegangen automatisk fra Liberalisme til Plan-

økonomi, idet enhver Økonomikreds følte sig selv nærmest. Ethvert Samfund kræver nu Ro til at ordne sine indre Forhold og sine sociale Spørgsmaal under de nye Forhold. Saalænge Beskæftigelsesspørgsmaalet ikke er løst, taber man Interessen for at fremme Produktionen ved internationalt Bytte af Varer, som alle selv kan fremstille i rigelig Mængde, og derved bliver Stykpriserne ikke længere afgørende for Produktionens Fordeling mellem Landene, men Økonomikredsens Udgifter og Indtægter.

For at deltage i internationalt Samarbejde maa man først have sine nationale Forhold i Orden, og det er til dette Formaal alle de forskellige »Ismer« rundt i Landene har udviklet sig. Senere vil Samarbejdet mellem Folkene langsomt kunne udvikle sig til Gavn for alle, saa at vore Efterkommere kan komme ind i Fredens og Arbejdsdelingens Tusindaarsrige, hvor den gode Regel er kommet i Højsædet, at man kun ved at tjene andre kan gavne sig selv.
